

Pécsi Ítéltábla
Pk.VI.20.022/2014/5. szám

A Pécsi Ítéltábla a dr. P.T ügyvéd által képviselt ... kérelmezőnek a ... Megyei Területi Választási Bizottság 2014. október 22. napján kelt 49/2014. (X.22.) számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán indult nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t :

Az ítéltábla a bírósági felülvizsgálati kérelmet a nemzetiségi önkormányzati képviselő választás eredményének megsemmisítése és a választás megisméltése iránti részében érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, egyebekben a ... Megyei Területi Választási Bizottság 49/2014. (X.22.) számú határozatát helybenhagyja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított három napon belül alkotmányjogi panasz nyújtható be az Alkotmánybírósághoz.

I n d o k o l á s

... településen a 2014. október 12. napján megtartott önkormányzati választáson az érvényesen szavazó 7338 választópolgár többsége Sz.Lra, a „... ..” jelölő szervezet polgármesterjelöltjére szavazott, aki így a szavazatok 50,42 százalékát kitevő 3700 szavazattal V.Tt, a kérelmező jelöltjét 530 szavazattal megelőzve polgármesteri tisztségét megőrizte. A „... ..” jelölő szervezet jelöltjei az önkormányzati képviselők választásán is sikeresen szerepeltek, a 8 egyéni választókerület mindegyikében elnyerték a szavazatok többségét, így a kérelmező csak a kompenzációs listáról jutott mandátumhoz.

A ..., B utca 00. szám alatti, ún. ... Közösségi Házban kialakított szavazóhelyiségben lefolytatott roma nemzetiségi szavazáson a névjegyzékbe felvett 246 választópolgárból 155 jelent meg, többségük az „...” jelölő szervezet jelöltjeire, Z.Jre, O.Ire, F. Mra és L.Zsra szavazott (ők 79 és 100 közötti szavazatot kaptak). A L.D jelölő szervezet legeredményesebb jelöltje, B.B 39 szavazattal az ötödik helyen végezve nem került be a képviselő-testületbe.

A kérelmező 2014. október 15. napján kifogást terjesztett elő a választási eljárás megsemmisítését és megisméltésének elrendelését kérve, azzal, hogy Sz.L polgármester anyagi juttatás kilátásba helyezésével törekedett befolyásolni két választópolgárt. Hivatkozott továbbá arra is, hogy Sz.L az egész választás kimenetelét befolyásoló választási csalást követett el, készpénzért szavazatokat vásárolt. A polgármester

szavazatvásárló tevékenysége a M.É nevezetű vendéglátó egység előtt, a városházán működő szavazókörhöz képest 150 méteres távolságon belül zajlott.

... Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 111/2014. (X.17.) számú határozatával a kifogást elutasította azzal, hogy a kifogás előterjesztője állításait nem bizonyította, a csatolt mozgókép- és hangfelvétel bizonyítékként nem értékelhető. A felvételen anonim módon nyilatkozó személy a kérdező által feltett eldöntendő kérdésekre túlnyomórészt egyszavas válaszokat ad, a zárszóként megfogalmazott „nem akarja, hogy a várost bűnözők irányítsák” kijelentés pedig olyan irányított gondolat, amit egyértelműen a nyilatkozattevő szájába adtak.

Megállapította a HVB, hogy a M.É előtti terület nem közterület, így ott kampánytevékenység folytatható volt.

A kérelmező az elsőfokú határozat ellen fellebbezést terjesztett elő, melyben előadta, hogy képviselőjelöltje, P.I feljelentést tett a választás rendje elleni bűncselekmény gyanúja miatt, a nyomozás nagy erővel megindult. Állításait a nyomozóhatóság által kihallgatott tanúk vallomásáról felvett jegyzőkönyvekkel kívánta alátámasztani, hivatkozott továbbá arra is, hogy a ... pártszervezet (...) kiugró ...i választási eredménye a szavazatvásárlás megtörténtét alátámasztja. A szavazók szervezett szállítása is megtörtént.

A TVB 49/2014. (X.22.) számú határozatával a helyi választási bizottság határozatát helybenhagyta. Döntésénél a beadványozó által benyújtott valamennyi bizonyítékot, így a 2014. október 10-i ...i választási kampányzáró rendezvényen elhangzottakról 2014. október 15-én készült (K.R és K.Rné által tett) nyilatkozatot is figyelembe vette. A TVB is úgy ítélte meg, hogy a M.É előtti területen a szavazás napján folytatott kampánytevékenység a Ve.143.§-ába nem ütközik, mivel az érintett terület nem minősül közterületnek. A választópolgárok személygépkocsival történő szervezett szállítása kapcsán a TVB kifejtette, nem volt arra utaló bizonyíték, hogy az érintett választópolgárok nem önszántukból vették igénybe a szállítást, így az a választásban való önkéntes részvétel alapelvét sértő tevékenységnek nem tekinthető. A mozgóképen és hangfelvételen nyilatkozó személy (B.V) nyomozás során tett tanúvallomásából megállapítható, hogy az 5.000 forintot megbízási szerződés keretében, a választási kampány során a jelölő szervezet érdekében ellátott munkája ellenértékeként kapta. Az egyéb becsatolt iratok alapján a TVB nem talált olyan bizonyítékot, amely szerint a választópolgárokat szavazatukért cserébe anyagi előny juttatásával befolyásolták volna.

A kérelmező a TVB elsőfokú határozata ellen a törvényes határidőben bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Kérte, hogy az ítéltábla a támadott másodfokú határozatot változtassa meg és a kifogásnak helyt adva a ...i helyi önkormányzati képviselő és polgármester, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselő választási eljárást a maga egészében semmisítse meg és a teljes választási eljárás megismétlését rendelje el.

Álláspontja szerint a TVB a rendelkezésre álló bizonyítékokat megvizsgálva tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a választási törvény alapelveit sértő cselekmények nem állapíthatók meg. A TVB nem vette figyelembe, hogy a megbízási szerződés alapján tevékenykedő B.V beszámolt arról is, hogy két roma nőnek pénzt adott Sz.L, a szituációból pedig az volt következtethető, hogy a szavazás ellenérték átadásáról volt szó. P.I tanúvallomásában tételesen felsorolta, hogy kik kaptak készpénzt a szavazatokért. M.E.Á tanú vallomásában kitért arra, hogy közvetlenül vele közölte két magánszemély, hogy pénzt osztanak a szavazatokért.

Felülvizsgálati kérelméhez további bizonyítékként csatolta a szervezett szavazószállítást és a beszállított szavazók kifizetését tapasztaló H.E és B.M nyilatkozatát. Állította, hogy Sz.L polgármester és a „... ..” ... Egyesület választási csalást megvalósítva súlyosan és durván megsértette a választási eljárás összes létező alapelvét. Indítványozta dr. S.R százados tanúkenti meghallgatását a ... Nyomozóiroda előtt 29.022/485/2014. ügyszám alatt folyamatban lévő büntetőeljárás iratainak bemutatása iránt.

Az érintett Sz.L felülvizsgálati kérelem kapcsán előterjesztett észrevételei a támadott határozat helybenhagyására irányultak. Hangsúlyozta, hogy a sikeres választási szereplés a kitartó munkának, az intenzív és hiteles kampánynak köszönhető, jogszabálysértést nem követtek el. A kérelmező a választási vereségbe nem tud belenyugodni, ezért nemtelen eszközökkel igyekszik a választás eredményét megsemmisíttetni. A választás előtti napon a „... ..” jelölőszervezet nevében két asszonyt bízott meg a kampányrendezvény után takarítással, ennek díját fizette ki a M.É előtti közterületen a választás napján délben. Előadta és igazolta, hogy hamis vád miatt büntető feljelentést tett.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

Míg a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 221.§ (1) bekezdése szerint a választási bizottság elsőfokú határozata ellen bármely, a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet fellebbezhet, a további

jogorvoslat lehetőségét a Ve.222.§ (1) bekezdése csak szűkebb alanyi kör számára biztosítja; a másodfokú határozat ellen előterjeszhető bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtására csak az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet jogosult.

Érintettség a bírói gyakorlat szerint akkor állapítható meg, ha a kérelmező saját jogaira és kötelezettségeire az állított jogsérelem közvetlenül kihat (Pécsi Ítéltábla Pk.III.20.003/2014/2. szám).

A kérelmező a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása körében jelölő szervezetként érintett, a nemzetiségi önkormányzati képviselők választása kapcsán azonban érintettsége nem áll fenn; maga sem hivatkozott olyan körülményre, amelynek alapján érintettségére következtetni lehetett volna.

Mindezek okán a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet a nemzetiségi önkormányzati képviselő választás eredményének megsemmisítése és a választás megismétlése iránti részében a kérelmező érintettségének hiányában az ítéltáblának érdemi vizsgálat nélkül el kellett utasítania, egyebekben azonban a felülvizsgálati kérelmet érdemben vizsgálta.

A kérelmező által figyelembe venni kért bizonyítékként az alábbi okiratok álltak az ítéltábla rendelkezésére:

- P.I, a ...i 06. számú egyéni választókerület képviselőjelöltje 2014. október 15. napján a ...i Rendőrkapitányságon tett feljelentéséről felvett jegyzőkönyv, melyben P.I elmondta, hogy K.R-től és feleségétől hallotta, miszerint a kampányzáró rendezvényen Sz.L nevezetteknek ígéretet tett, amennyiben rá, a „... ..” jelöltjére és listán a ... pártra szavaznak, a szavazást követő harmadik napon a megjelölt önkormányzati tulajdonban lévő lakást számukra kiutalja. Elmondta P.I, hogy több személy megkereste a ... pártirodában, illetve mobiltelefonon, hogy a választás napján Sz.L a ... előtt nekik személyenként 5-10.000 forintot ígért és fizetett ki azzal, hogy az átadott összeg fejében személyére, a „... ..” színében induló képviselőjelöltekre és a ... pártlistájára kell szavazniuk. Hallomásból van olyan információja, hogy a közösségi ház környezetében Sz.L embere, O.J a polgármester megbízásából szavazatok megvásárlása céljából 5-600.000 forintot osztott ki a lakosság körében, egy L.. nevű személy pedig szervezeten szállította a választókat a választókörökbe.
- A 2014. október 17-i rendőrségi kihallgatásról felvett jegyzőkönyv, melyben P.I azt vallotta, több ...i lakos megkereste azzal, hogy szervezett formában szállítanak be Sz.L polgármester megbízásából ... külső területéről szavazókat. A nemzetiségi

önkormányzati képviselők választásánál személyesen látta, hogy oda a szavazókat autóval szállítja F.M és L.. Zs. A beszállított szavazókat O.J eligazította, majd a szavazat leadását követően került sor a kifizetésükre. Tudomása szerint a nemzetiségi szavazóhelyiséghez szállított szavazók eligazítás alapján megelőzően már leadták a szavazatukat a lakcímük szerinti szavazókörben is. Hivatkozott B.V-re, aki el tudja mondani, hogy személyesen látta, amint Sz.L több embernek is pénzt osztott ki a szavazatáért a ... előtt. Pénzt kaptak tudomása szerint a szavazatukért a ...i Erdősoron lakó K.Mék, O.M, D.Gy és felesége. M.Jnak, a ... helyi elnökének az utcán ajánlottak készpénzt, ha Sz.L-ra, illetve a ... listájára szavaz. H.E és B.B, a L.D szervezet jelöltjei tapasztalták, hogy beszállításra kerültek az emberek és pénzt kaptak a szavazataikért cserébe. T.K a polgármesteri hivatal alkalmazottja a kifizető emberek részére pénzt vitt. B.M a nemzetiségi önkormányzati választásokon a szavazatszámoló bizottság tagja volt, ezen tevékenysége során tapasztalt visszaéléseket. M.E.Á a kisebbségi szavazókörnél megjelent és tapasztalta a visszaélések egy részét.

- B.V 2014. október 17. napján tett rendőrségi tanúvallomásáról felvett jegyzőkönyv, melyben a tanú beszámolt arról, hogy írásban is megkötött megbízási szerződés alapján 5.000 forint és a napi ellátás fejében vállalta több más aktivistával együtt, hogy a választás napján az embereket otthonukban felkeresve őket a „... ..” jelöltjére történő szavazásra buzdítja. Az előzetes megbeszéléseken tájékoztatást kaptak az ún. 150 m-es szabály kapcsán arról, hogy közterületen ezt a tevékenységet nem végezhetik. A tanú a rábízott feladatot megállapodás szerint végezte, a dél körüli órákban a M.Éhoz tért vissza, ahol az aktivisták ebédeltek. Látta, hogy Sz.L kezében egy köteg pénzzel elindult a gyalogátkelőnél várakozó ... származású nők felé, akik közül az egyiknek pénzt adott, a nő ezt követően elindult a szavazókör felé és visszaszólt Sz.L-nak, hogy megy szavazni. Beszélgetésüket nem hallotta, később internetes közösségi oldalon olvasta, hogy Sz.L állítólag takarításra adott pénzt. V.Znak mondta el a történeteket, ő készítette a felvételt, melynek során a tanúnak a V.Z által összeállított kérdéssorra általában igennel vagy nemmel kellett válaszolnia. A zárómondatot, miszerint ellenzi és elítéli, hogy a város sorsa bűnözők akaratán múljon, maga fogalmazta meg.
- V.Z, a B.V-ről kép- és hangfelvételt készítő személy folytatólagos kihallgatása alkalmával, 2014. október 18. napján tett tanúvallomásáról felvett rendőrségi jegyzőkönyv, melyben a tanú a felvételkészítés körülményeiről számolt be. Miután a B.V által tapasztaltakat a tanúvallomásáról felvett jegyzőkönyv

részletesen tartalmazta, az ítéletábla a B.V nyilatkoztatásáról felvett kép- és hangfelvétel további vizsgálatát mellőzte.

- M.E.Á, a 02. számú egyéni választókerület képviselőjelöltje 2014. október 18. napján tett tanúvallomásáról felvett rendőrségi jegyzőkönyv, melyben a tanú arról számolt be, hogy ismerőseitől, B.T-től és feleségétől hallotta, hogy a városháza környékén egy kopasz roma férfi pénzt oszt a szavazatokért és fel-alá mozog kerékpárral. Ezt követően a kisebbségi szavazókör épületéhez ment, ott látott egy, a leírásnak megfelelő személyt, valamint látta, hogy egy gépjárműből kiszáll T.K, bemegy a szavazókörbe, míg a gépjármű vezetője a fent leírt férfival beszélgetésbe kezdett. Ugyanez a férfi átment az utca másik felére, ott két gyalogoshoz lépett, visszafelé együtt jöttek, azonban a szavazóhelyiségbe nem tértek be. N.R-től hallotta a tanú, hogy a felesége szerint egész nap hozzák-viszik autókkal a romákat.
- H.E dr. P.T ügyvéd által ellenjegyzett nyilatkozata arról, hogy a nyilatkozó a lakásából a közösségi ház bejáratára rálátva a választás napján észlelte, hogy egy bordó színű személyautóval egy személy gyakorlatilag egész nap folyamatosan szállítja a roma szavazókat. Hallani nem hallotta, hogy mit beszéltek, de látta, hogy a beszállított szavazók készpénzt kapnak a sofőrtől, majd bemennek a közösségi házba szavazni.
- B.M hasonlító formában tett nyilatkozata, aki a nemzetiségi önkormányzati választáson a L.D delegáltjaként a szavazatszámoló bizottság tagja volt, az épület előtt dohányozva látta, hogy a szavazókat két személyautó fuvarozza rendszeresen. A betérő szavazóknál egy papírlap volt, azzal mentek a szavazófülkébe, csoportokban érkeztek, egymást bevárták, egyszerre mentek ki. Kint az utcán egy roma fiatalember mindegyik szavazónak egy-egy 5.000 forint címletű készpénzt adott a kezébe.
- K.Rés K.Rné ügyvéd által ellenjegyzett nyilatkozata, mely szerint ...on 2014. október 10-én a választási kampányzáró rendezvényen Sz.L polgármesterjelölt kijelentette, hogy ha megnyeri a választást, kiutalja számukra a megjelölt önkormányzati bérlakást.
- H.E.J roma nemzetiségi képviselőjelölt 2014. október 17. napján tett rendőrségi tanúvallomásáról felvett jegyzőkönyv, miszerint a másik cigány önkormányzati táborba tartozó F... nevű személy azt mondta a tanúnak: „úgysem nyertek, mert a 3.000.000 félre van téve”, illetve „megfinanszírozta a polgármester a Cst, b... neked esélyed sincs”. Elmondta a tanú, hogy a ...i romák egy része a

lungodromosokat, másik részük a polgármester bizalmát élvező L.. Zs., az ... .. Egyesület vezetőjét támogatja. Beszámolt arról, hogy a választás előtt Mba mentek, hogy emlékeztessék az embereket a szavazásra, de a korábban szimpatizáns családok is elutasítóak voltak. Támogatóik elmondták, hogy a L.. Zs és V.Cs valamilyen módon befolyásolták a romákat, mert többen is azt üzenték, hogy nem a L.D jelöltjeire adják szavazatukat. B.Mtől hallotta, hogy a Zsk hordják az embereket és veszik a szavazatokat, az egyik sarkon egy J nevű személy papírt ad a roma választóknak, a másik sarkon pedig V.Cs szintén valamit átad azoknak, akik már leszavaztak. A helyszínen megjelenve észlelte, hogy J, azaz ifj. O.J ..., A... téri lakos a közeledő személyek felé nemlegesen integet, három ismeretlen nő a jelzés ellenére mégis odament hozzá. J valamit átadott nekik, a nők ezután bementek a szavazókörbé, majd a három nő odament a távolabb álló V.Cshoz, aki az egyikjüknek adott valamit. Az O nővérek, M, Zs és E elmondták, hogy 5-5.000 forintot kaptak, rajtuk kívül mást nem tudott megnevezni, akik pénzt kaptak a L..ra történő szavazásért. Beszámolt továbbá a tanú arról a városi szóbeszédről, hogy a polgármester is 5.000 forintot adott a szavazatért, de erről konkrétumot nem tudott.

A bizonyítékok egyenként és összességükben történő mérlegelésének eredményeként az ítéltábla maradéktalanul osztotta a TVB azon következtetését, hogy kérelmező a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásával összefüggő jogsértést nem bizonyított; nem állapítható meg, hogy választópolgárokat ezen választáson a szavazatukért cserébe anyagi előny juttatásával befolyásoltak volna.

A rendelkezésre álló, fentiekben ismertetett tanúvallomások és nyilatkozatok egybevégezők abban a kérdésben, hogy konkrétumokkal a választópolgároknak a roma nemzetiségi önkormányzati képviselők választáson történő részvételéhez kapcsolódóan rendelkeznek, kifejezetten a nemzetiségi szavazókört érintően számolnak be a tapasztalt jogszabálysértésekről, a választópolgárok választás tisztaságát befolyásoló, törvénytelen befolyásolásáról. Túlnyomó részük csak közvetett utalásokat, hallomásból szerzett információkat tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy Sz.L polgármesternek is köze volt vagy lehetett az egyik roma nemzetiségi jelölő szervezet képviselői által folytatott jogszabálysértő választási tevékenységhez, illetve a törvénytelenül befolyásolt nemzetiségi szavazók az önkormányzati képviselők és a polgármester választásán is hasonló módon voksoltak volna.

Kizárólag B.Vnek, a „... ..” jelölő szervezet megbízottjának tanúvallomása tartalmazott közvetlen tapasztalaton alapuló tényszerű állítást arra nézve, hogy Sz.L a választás

napján egy választópolgárnak pénzt adott, aki ezt követően szavazni indult. A B.V által levont és a kérelmező által átvett azon következtetést, hogy a két magatartás között összefüggés áll fenn és a pénz átadásának célja szavazatvásárlás volt, az érintett által a pénz kifizetésére szolgáltatott okszerű magyarázattal szemben semmi nem támasztotta alá. B.V tanúvallomásából egyebekben arra lehetett következtetni, hogy a „... ..” jelölő szervezet figyelmet fordított a kampánytevékenység jogszerű keretek közötti folytatására. K.R és K.Rné azon - Sz.L által cáfolt - nyilatkozata, hogy számukra a polgármester egy kampányrendezvényen győzelme esetére önkormányzati lakás kiutalását ígérte, a választás eredményének megsemmisítését eredményező kampánysértést akkor sem valósítana meg, ha az ígéret ténylegesen elhangzott volna. Egyrészt a nyilatkozók maguk sem állították, hogy az ígéret teljesítéséhez Sz.L K.R és K.Rné mikénti szavazását feltételként meghatározta volna, másrészt a választási kampányra általában jellemző, az adott esetben azonban állítólagosan csak két választópolgárt érintő ígéretés a tényleges szavazatkülönbségre figyelemmel éppen személyre szabottsága miatt aligha lehetett alkalmas a választás eredményének befolyásolására.

A nemperes eljárás jellegéből adódóan korlátozott teret enged további bizonyítási eljárás lefolytatására. Miután a rendelkezésre álló adatokból az volt megállapítható, hogy a P.I feljelentésére indult nyomozás során beszerzett, terhelő tartalmú tanúvallomások a nemzetiségi választáshoz kapcsolódnak - melyet az ítéltábla érdemben nem vizsgálhatott - a nyomozást folytató dr. S.R rendőr-százados tanúkenti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítvány teljesítését az ítéltábla mellőzte.

A fentiekre figyelemmel az ítéltábla a Ve.231.§ (5) bekezdés a) pontja alapján a választási bizottság megtámadott határozatának érdemi vizsgálat nélküli elutasítással nem érintett részét, mint érdemben helyeset helybenhagyta.

A kérelmező személyes illetékmentessége folytán a nemperes eljárás 10.000 forint összegű illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§- alapján az állam viseli

A határozat ellen a Ve.232.§-ának (5) bekezdése alapján a további jogorvoslatnak helye nincs.

P é c s, 2014. október 29.

Pécsi Ítéltábla
Pk.VI.20.022/2014/5.szám

- 9 -

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, dr.
Vogyicska Petra s.k. bíró